

gyldigt, da det ikke vilde deltage i Behandlingen. Det mener jeg dog ikke kan være Partiet lige gyldigt, og den højtærede Minister har heller ikke Ret til at sige, at man ikke vilde deltage i Behandlingen, Partiet vilde kun have en rimelig Tid til at behandle disse Lovforslag, saaledes at alle de, hvem disse Lovforslag angaar, kunde faa Tid til at henvende sig paa rette Sted, og deres Besvælinger og Fremstillinger kunde blive overvejet. Den højtærede Finansministers Motivering ved Fremsettelsen har heller ikke været særlig skikket til at paavise Nødvendigheden af at underkaste disse Lovforslag en hurtig Behandling, man kom snarere til den Opfattelse, at det, som har været tilsigtet, har været et „coup de main“, hvorved man vilde tage Rigsdagen med en Trumf. Dette i Forbindelse med det ulovlige Forbud, hvorved man uden Hjemmel standsede Handelen med Vin og Cigaretter et Antal Dage, har givet et underligt Indtryk af den Maade, hvorpaa dette højtærede Ministerium bidrager til Folkets Deltagelse i Statsstyrelsen. Den Gang Statslaanslovsforslaget var til Behandling her i Tinget, havde jeg den Ære paa mit Partis Vegne at anbefale det til Vedtagelse. Dette Lovforslag krævede nemlig ingen lang Overvejelse, det var lige til. Naar man var enig om, og det er vist alle her i Landet enige om, at det vilde være urimeligt, om denne Slægt skulde bære hele Byrden ved de ekstraordinære Foranstaltninger, vi maa træffe, og at en Del af Udgiften bør lægges paa Fremtidens Skuldre, er der kun eet Hensyn at tage der, at benytte det rette Øjeblik til at skaffe sig Pengene, naar de er til Stede, og skaffe sig dem paa de bedst mulige Vilkaar. Dette Forslag om Statslaan berørte ikke Borgerne.

Af de Lovforslag, som nu foreligger til Behandling i Dag, skal jeg først med Hensyn til den foreslaaede Jernbanetakstforhøjelse sige, at den jo ikke vil møde Modstand fra mit Partis Side. Vi kan maaske have vist nogen Forbavselse ved at se Lovforslaget komme frem nu saa kort Tid efter, at det mødte saa stærk Modstand fra de højtærede Ministres Side. Vore Statsbaner var jo en Gang bragte til at give en nogenlunde forsvarlig Forrentning. I disse Krigens Aar er Trafikken tiltaget meget stærkt; men det er ikke Indtægterne alene, der derved er steget, ogsaa Udgifterne er forøget betydeligt og paa en saadan Maade, at enhver kunde se, at det ikke vilde være en Fordel for Statsbanerne at fortsætte

paa den Maade. Banerne blev i høj Grad overbebyrdet, og Materiellet forfaldt; dette medførte selvfølgelig store Driftstab. Dette var allerede i Løbet af de tre sidste Aar Gang paa Gang paapeget fra det Partis Side, som jeg tilhører, og vi har stillet det billige Krav, at Statsvirksomhederne bør betale sig, at de bør kunne yde en rimelig Rente af de store Kapitaler, der er anbragte i dem, og det var os ret ubegribeligt, at dette Krav kunde blive afvist af det højtærede Ministerium. Den højtærede Finansminister vil maaske sige, at vi allerede for ca. $\frac{1}{2}$ Aar siden kunde have faaet Statsbanetakstforhøjelsen. Den højtærede Minister vilde den Gang have solgt den og vilde som Betaling have en forøget Beskatning paa 50 pCt. paa samtlige Ejendomme. Ejendommenes Rentabilitet vilde i høj Grad blive berørt derved, og de Love, som er vedtagne, Huslejelovene, har allerede i Forvejen berørt Ejendomsbesidderne i Byerne saa stærkt, at vi ikke fandt det billigt, at man samtidig paa lagde Ejendomsbesidderne nye Skatter, som ikke kunde overføres paa Lejerne. For Landbrugets Vedkommende kunde maaske en forøget Beskatning af Ejendommene have været paa sin Plads i tidligere Aar, men det Aar, vi staar overfor, vil vist for Landbrugets Vedkommende blive ret mørkt, saa jeg tror ikke, det egner sig til forøget Ejendomsbeskatning. Vort Krav om Balance i Statsbanernes Regnskab paa det Tidspunkt blev altsaa afvist, og Afslaget blev motiveret ved, at man ikke skulde fordyre Levnedsmidlerne. Nu er den højtærede Finansminister selv kommet til det Resultat, at han er blevet betænkelig ved at se, at medens Aaret 1915—16 endnu gaa et Plus paa 9 Mill. Kr. for Statsbanerne, har 1916—17 givet et Minus paa 1,8 Mill. Kr., og den højtærede Finansminister mener nu selv, at det vil være rigtigt, at Statsbanernes Indtægter bliver i Stand til at bære Driften og hindre Banerne i at komme i yderligere Forfald. Tillige stiles der jo og med Rette Krav om Dyrtidstillæg til dem, der er beskæftigede ved Banerne, ogsaa denne Udgift burde bæres af Banernes Drift. Dette Forslag er nu endelig kommet frem. Men jeg tør sige om dette som om flere andre Lovforslag, der fremkommer fra den højtærede Regering, at Forslaget er fremkommet for sent. Imidlertid skal det ikke komme til at mangle paa vor Stemme til Gennemførelsen. De Bemærkninger, jeg har fremsat med Hensyn til Statsbane-